

ΚΥΠΡΙΑ 61 1994

Η ΝΥΝΣΙΚΑ

Η κοινωνία και η πολιτεία δεν της έδωσαν
τις ευκολίες που πρέπει

της Σκεύης Πασιά

Ο αγώνας των σημερινών γυναικών του τόπου μας για ισοτιμία έχει περάσει πια και έχει μπει σε άλλα κανάλια από ότι σε άλλες εποχές. Όταν εκείνες οι πιο παλιές και πρωτοπόρες, σήκωσαν το ανάστημα και ύψωναν τη φωνή τους απαιτώντας ίσα δικαιώματα και ίση αντιμετώπιση με τους άνδρες, σε όλους τους τομείς, είχαν από τη μια κερδίσει τη μισή μάχη, γιατί το θέμα ήταν οι ίδιες πρώτα απ' όλα να κατανοήσουν την αδικία που γινόταν σε βάρος τους, για να προχωρήσουν να απαιτήσουν, να διεκδικήσουν, ενώ από την άλλη είχαν ν' αντιμετωπίσουν τις άγονες συνθήκες και τα ταμπού της εποχής...

Μεταφέρθηκα για λίγο σε 'κείνους τους καιρούς, με τα μάτια της φαντασίας, βέβαια, γιατί δεν ανήκω στη γενιά εκείνων των πρωτοπόρων που αγωνίστηκαν ν' ανοίξουν τον κλειό που κρατούσε τη γυναίκα σφικτά και απόλυτα μέσα στο σπίτι. Η κουβέντα λοιπόν που είχα με τη Φάνη Ολυμπίου, μια από εκείνες τις αγωνίστριες, στις οποίες εμείς σήμερα χρωστούμε πολλά, με μετάφερε για λίγο στους δύσκολους εκείνους καιρούς.

Η Φάνη Ολυμπίου μπροστάρισσα η ίδια στους αγώνες των γυναικών ευτύχησε να δει τις γυναίκες να οργανώνονται και να πετυχαίνουν την υλοποίηση, αιγά-αιγά, πολλών αιτημάτων τους. Φυσικά απομένουν πολλά ακόμα να γίνουν όπως θα μου πει και η δια στη συνέχεια.

Αρχίσαμε την κουβέντα μας για το πως και από ποιες καθιερώθηκε να γιορτάζεται η 8η του Μάρτη στην Κύπρο, Διεθνής Μέρα της Γυναίκας που σε λίγες μέρες γιορτάζουμε την 84η επέτειο από την καθιέρωσή της.

— Η 8η του Μάρτη πρωτοξεκίνησε να γιορτάζεται στην Κύπρο από την Ένωση Εργαζομένων Γυναικών, την οργάνωσή μας. Άλλωστε τότε το 39-40 που πρωτοξεκινήσαμε δεν υπήρχε άλλη γυναικεία οργάνωση. Από τα πρώτα χρόνια όταν φέρνω στη μνήμη μου το οίκημα μας, ο 2ος όροφος ενός μεγάλου κτιρίου, θυμάμαι που γιορτάζαμε την επέτειο της 8ης του Μάρτη και γέμιζε από κόσμο μέχρι έξω στις σκάλες.

Τότε τις γιορτές τις κάναμε νωρίς το απόγευμα γιατί ο κόσμος δεν είχε αυτοκίνητα και ερχόντουσαν περπατητοί. Θυμάμαι στην Αμμόχωστο που ερχόντουσαν από το κάτω Βαρώσι, από τον Άγιο Μέμνονα, από τον Άγιο Λουκά. Είχαμε τα στελέχη της Οργάνωσής μας που ξεκινούσαν και έφερναν κι άλλες μαζί τους και γέμιζε κόσμο μέχρι έξω. Οι εκδηλώσεις αυτές που είχαν πάντοτε και καλλιτεχνικό πρόγραμμα περιλάμβαναν μια ομιλία από τη Ε.Γ., τότε ήταν η Λευκή Μαραθobουνιώτη, και τη Μουζούρη που ήταν στην Επαρχιακή Επιτροπή. Εμείς είμασταν πιο μικρές αλλά όλες θα λέγαμε και από κάποιο ποίημα το οποίο μαθαίναμε από πριν. Είχαμε και χορωδία και λέγαμε και δύο-τρία τραγούδια. Φέρναμε και κάποιον που έπαιζε κιθάρα και μας έπαιζε κάτι στην κιθάρα του. Έτσι το ξεκινήσαμε. Μετά τη γιορτάζαμε στο θέατρο του Χατζηχαμπί στο Βαρώσι και ετοιμάζαμε και θεατρικό έργο για τούτη την ημέρα. Όλες εμείς κάναμε και τους ηθοποιούς. Ήταν τόση η επιτυχία που για να ικανοποιήσουμε τον κόσμο δίδαμε και δεύτερη παράσταση. Βέβαια τότε δεν υπήρχαν ούτε θέατρα ούτε τίποτα. Μετά δημιουργήθηκε το Νέο Λυρικό, έτσι ο κόσμος διψούσε να δει κάτι.

Αργότερα κυκλοφορούσαμε και φυλλάδια με τη διακήρυξη της ημέρας της 8ης του Μάρτη που δίδαμε από κατάστημα σε κατάστημα για να ενημερώσουμε τον κόσμο για την ημέρα και τη σημασία της.

Όταν μετά έφυγα από το Βαρώσι και μετακόμισα στη Λεμεσό συνέχισα με

να γιορτάζουμε την ημέρα της 8ης του Μάρτη με τον ίδιο τρόπο και ο κόσμος το αγκάλιαζε με μεγάλη αγάπη και το περίμενε. Μετά όταν πάλι μετακόμισα στη Λευκωσία, συνεχίσαμε και στη Λευκωσία. Θυμάμαι τη γιορτάζαμε στο Ρόγιαλ, ένα μεγάλο κέντρο, τη γιορτάζαμε στο υπόγειο του Απόλλων μέσα στην Ονασαγόρου... πάντως είχε μεγάλη επιτυχία τούτη η γιορτή μας. Βέβαια υπήρχαν και οι άνθρωποι που έλεγαν τα λόγια τους, που έβλεπαν αντιδραστικά και με καχυποψία το κίνημα των γυναικών και το θεωρούσαν ως κάτι αχρείαστο. Στην αρχή όταν την κάναμε στο οίκημα μας ήταν ανοιχτή για όλο τον κόσμο. Αλλά μετά βάσαμε και είσοδο για να καλύπτουμε τα έξοδα μας.

— Έμπαινε έτσι πάνω στη σωστή του δάση το θέμα...

— Ναι, ο κόσμος ήξερε, μετά από ενημέρωση του από εμάς, ότι η 8η του Μάρτη καθιερώθηκε ως Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας μετά από πρόταση που έγινε στη Δεύτερη Διεθνή Σύνοδο Σοσιαλιστριών Γυναικών το 1910 στην Κοπεγχάγη από τη μεγάλη αγωνίστρια Κλάρα Τσέκιν. Έτσι η καθιέρωση της 8ης του Μάρτη αποτελεί διεθνή αφετηρία για συντονισμένο παγκόσμιο αγώνα των γυναικών για τα δικαιώματά τους.

Μετά ως γνωστόν η μέρα των γυναικών συνέχισε να γιορτάζεται από ΠΟΔΓ και μετά από την ΠΟΓΟ που παρέλαβε την σκυτάλη και συνέχισε.

Βλέπετε για μένα που έζησα από πάνω την οργάνωση δεν είδα τη διαφορά της αλλαγής, απλά άλλαζε το όνομα της οργάνωσης για να μπορέσουμε σύμφωνα με τις συνθήκες να διευρυνθούμε γιατί ήταν φυσικό να μην μείνουμε μόνο εργαζόμενες. Έπρεπε ν' αλλάξει το καταστατικό για να δεχτούμε όλες τις γυναίκες στους κόλπους της οργάνωσης. Γι' αυτό και το εργαζόμενες το κάναμε δημοκρατικές και αργότερα περάσαμε στην ΠΟΓΟ.

Η ηγεσία, όμως, ουσιαστικά ήταν πάντα η ίδια. Έτσι το κίνημα μεγάλωσε και έγινε αυτό που είναι σήμερα γιατί οι συνθήκες το επέβαλλαν αφού η γυναίκα βγήκε στη δουλειά. Όταν ξεκινήσαμε, εργαζόμενες ήταν μόνο οι υπηρέτριες που ήταν δεμένες και δεν μπορούσαν εύκολα να κινηθούν και να οργανωθούν και με μεγάλη δυσκο-

λία τις βγάλαμε από εκεί που ήταν. Ήταν επίσης αυτές που δούλευαν στις αποθήκες, ήταν οι υφάντρες που δούλευαν στα σπίτια τους και ήταν μονάδες και άρα πολύ δύσκολο να οργανωθούν. Βέβαια οργανώθηκαν μετά όταν έγιναν τα υφαντουργία και τα πράγματα μπήκαν πάνω σε άλλη βάση αφού ήταν πλέον μισθωτές και είδαν την ανάγκη της οργάνωσης. Όλα ήλθαν με την εξέλιξη και το ξεκίνημα δεν ήταν καθόλου εύκολο. Χρειάστηκε πάρα πολλή δουλειά. Πήραμε τους δρόμους να διαφωτίσουμε τον κόσμο, πήγαμε από σπίτι σε σπίτι, βγήκαμε στα καταστήματα για να πείσουμε τον κόσμο να δει την ανάγκη της οργάνωσης και να έλθει. Κι' έτσι μ' αυτόν τον τρόπο πλατύνσαμε.

— Πώς έχουν σήμερα τα πράγματα κατά την άποψή σου;

— Σήμερα είναι διαφορετικά τα πράγματα. Η γυναίκα έχει μορφωθεί και είδε από μόνη της την ανάγκη της οργάνωσης. Στην αρχή την τρέξαμε αλλά σήμερα το βλέπει μόνη της και νοιώθει την ανάγκη να οργανωθεί για να μην την εκμεταλλεύονται. Βέβαια πήρε και τις βάσεις και βλέπει ότι δεν υπάρχει άνθρωπος που δεν είναι οργανωμένος, ενώ πρώτα οργανωμένος ήταν μόνο ο απλός εργάτης. Ακόμα και ο υπάλληλος παλιά δεν ένοιωθε την ανάγκη της οργάνωσης γιατί αισθανόταν ότι βρίσκεται σε πιο ψηλό επίπεδο από τον απλό εργάτη. Οργανώθηκε όμως και κείνος και από κείνη την τάξη ξεπήδησαν τα σημερινά στελέχη του κινήματος γιατί ξέρανε δυο πράγματα παραπάνω. Τώρα σχεδόν δεν υπάρχουν ανοργάνωτοι. Μέχρι οι γιατροί, οι δικηγόροι, όλα τα σύνολα. Το πρόβλημα ήταν πως ξεκινάς.

— Αντιλαμβάνομαι τις δυσκολίες της εποχής αλλά μου είπες πριν ότι ο κόσμος δεν είχε αυτοκίνητο και στις εκδηλώσεις σας έρχονταν περπατητοί. Εσείς όμως που πηγαίνατε από χωριό σε χωριό για να οργανώσετε τις γυναίκες; Πώς πηγαίνατε;

— Με τα ποδήλατα.

— Δεν σας παρεξηγούσε τότε ο κόσμος με την προκατάληψη που υπήρχε για τη γυναίκα;

— Πολύ. Φτάνει να πω ότι εγώ ποδήλατο έμαθα όταν παντρεύτηκα γιατί ο πατέρας μου δεν μου επέτρεπε. Ποδήλατο τότε χρησιμοποιούσαν κάποιες πόρνες και κάποιες πολύ μο-

ντέρνες της ανώτερης κοινωνίας. Θυμούνται ότι αυτοκίνητο τότε οδηγούσε η Τζόις η κόρη του λιμενάρχη και η Φρίμαν, που ήταν Εβραία, γυναίκα κάποιου επιχειρηματία. Οι δύο αυτές ήσαν φαινόμενο, βέβαια ήταν ξένες αλλά δεν οδηγούσε άλλη γυναίκα. Αφού και τα αυτοκίνητα ήταν λίγα. Στη γειτονιά μου υπήρχαν δύο που διέθεταν αυτοκίνητο. Ο ένας ήταν σαν ένα είδος ταξιτζή γιατί δεν έκανε κούρσες. Αυτό το έκαναν οι άμαξες. Ήταν σωφέρ για τους εγγλέζους. Να μεταφέρει κάπου τον κυβερνήτη, τον αστυνόμο, κ.λ.π.

Ο άλλος γείτονας μου είχε το αυτοκίνητο με τον αριθμό 1 που ήταν ένα ανοικτό σπορ και μας έπαιρνε περίπατο. Ήταν μεγάλη υπόθεση για μας που είχαμε ένα γείτονα με αυτοκίνητο παρ' όλο που πηγαίναμε περίπατο συχνά με αμάξι, γιατί είχε ο πατέρας μου.

— Έπρεπε δηλαδή τότε η γυναίκα να παντρευτεί για να απελευθερωθεί κάπως...

— Ναι, φτάνει να σου πω ότι η αδελφή μου που ήταν τέσσερα χρόνια πιο μεγάλη από μένα δεν της επέτρεπε ο πατέρας να φορέσει κοντομάνικο φόρεμα το καλοκαίρι και φορούσε μακρομάνικο. Ήταν 15-16 χρονών. Εγώ όμως, φόρεσα γιατί ήμουν λίγο επαναστάτρια και φόρεσε και η αδελφή μου η πιο μικρή και δέχτηκε έτσι ο πατέρας μου να φορέσει και η πιο μεγάλη. Ούτε επιτρέπετο να κόβουν τα μαλλιά τους οι κοπέλες. Είχαν μακριά μαλλιά και τα κάνανε πλεξούδες. Εκείνες που τα είχαν κοντά θεωρούνταν πολύ μοντέρνες.

— Μου μιλάς τώρα για τη δεκαετία του '30...

— Ναι, γιατί εγώ είμαι γεννημένη το '24 και θυμούνται τις κοπέλες τις πιο μεγάλες από μένα που ήταν έτσι όπως είπα, με μακρομάνικα και κάλτσες το καλοκαίρι και με μακριά μαλλιά. Η δική μου η γενιά έβγαλε τις κάλτσες. Και γιατί νομίζετε;

Λόγω του πολέμου που έγιναν πλέον δισεύρετες. Έτσι το καλοκαίρι δεν φορούσαμε καθόλου και το χειμώνα φορούσαμε κοντά καλτσάκια. Θυμάμαι ότι παντρεμένη έσπρωχνα το καροτσάκι με το μικρό μέσα και φορούσα κοντές κάλτσες, κι αυτό ήταν πολύ φυσικό και για τις νέες και για τις γριές διότι δεν υπήρχαν μακριές κάλ-

τσες. Γι' αυτό είμαστε και σκληραγωγημένες. Βγάσαμε το χειμώνα χωρίς κάλτσες.

— Πώς αντιλήφθηκε λοιπόν η γυναίκα μέσα από τόση καταπίεση την ανάγκη να οργανωθεί και να ζητήσει κάποια δικαιώματα;

— Οι πρώτες που κινηθήκαμε είχαμε αδελφούς, πατέρες, συζύγους με προοδευτικές ιδέες και μας υποστήριζαν σ' αυτές τις προσπάθειες μας. Μας συνόδευσαν πολλές φορές κι έτσι δεν μπορούσε κανένας να πει τίποτα. Εμείς που είμασταν τρεις αδελφές είχαμε τους αδελφούς μας δίπλα μας. Ο αδελφός μας ειδικά που είναι τώρα στην Αγγλία ήταν από τα πρώτα στελέχη του κινήματος. Ήταν κούρεας και ήταν μέσα στην πρώτη κίνηση που οργάνωσαν τους κούρες, διότι είχαν πολλά προβλήματα.

Εμείς που λέτε είχαμε τον αδελφό μαζί μας και είμασταν τρεις. Είχαμε τις Μουσουπετρούδες, μέσα στις πρώτες κοπέλλες που κινήθηκαν, που ήσαν δυο και είχαν κι αυτές τους αδελφούς τους δίπλα τους. Ήταν οι Καντουνούδες οι ξαδέλφες μου είχαν κι αυτές τους αδελφούς τους. Ήταν η Αρτεμισιά του Χαμπή Νικόλα που είχε δίπλα της τον σύζυγο και τον κουνιάδο της. Όταν πηγαίναμε συνεδρίαση ή πηγαίναμε να παίξουμε θέατρο τους είχαμε δίπλα μας για να μην υπάρχει το σχόλιο. Μετά μας δέχτηκε ο κόσμος. Ήταν πολύ δύσκολο να κουτσομπολέψουν μ' ένα αδελφό σαν το δικό μου που έβαζε ένα χωριό μπροστά.

Ύστερα εμείς που ξεκινήσαμε φροντίσαμε να είμαστε πολύ προσεκτικές και σεμνές. Δεν ξεφριδιστήκαμε, δεν βαφτήκαμε, φροντίσαμε να είμαστε μαζεμένες γιατί αν μας βλέπανε διαφορετικά θα λέγανε ότι είχαμε διαφορετικές επιδιώξεις.

— Έπρεπε να σπάσετε ταμπού για να καταφέρετε να μπει μέσα στα σπίτια του κόσμου...

— Φτάνει να σου πω ότι πέρασε όλη αυτή η δουλειά στο Βαρώσι και Λεμεσό που δούλεψα και ήλθα στη Λευκωσία και πηγαίναμε στα χωριά για να πλησιάσουμε τον κόσμο, γιατί είχαμε οργανωμένα σύνολα σε κάποια χωριά και κοπέλες στελέχη του κινήματος που κάπνιζαν, πρόσεχαν να μην ανάψουν τσιγάρο εκεί που πηγαίναμε. Αν έβλεπαν κοπέλα ν' ανάβει τσιγάρο δεν μας πλησίαζαν γιατί μας κακοχα-



ρακτίζαν.

— *Υπήρχε όμως ο ενθουσιασμός σ' αυτό που κάνατε δεν είναι;*

— Φτάνει να σου πω ότι στα Λύμπια, που πήγαινα με το ποδήλατο μου, από ένα σημείο και μετά, γιατί το έβαζα πάνω στο αυτοκίνητο του Καλογήρου που έκανε τη γραμμή Λευκωσία-Λεμεσός, και κατέβαινα εκεί στο δίστατο του Πέρα Χωριού, και από εκεί πήγαινα με το ποδήλατο μου. Τότε δεν υπήρχε ο δρόμος Δαλιού-Λυμπίων και πηγαίναμε μέσω Λουρουτζίνας για να πάμε στα Λύμπια. Οι δρόμοι ήταν τσιακιλόδρομοι και είχα και την κόρη μου από πίσω στο ποδήλατο. Μου έτυχε λοιπόν να κάμω συγκέντρωση στην πλατεία του χωριού και ερχόντουσαν να ακούσουν 80 γυναίκες όλων των ηλικιών. Υπήρχε πολύς ενθουσιασμός τότε και θέλανε την αλλαγή προς το καλύτερο.

— *Βλέπεις διαφορά σήμερα πάνω σ' αυτό το θέμα;*

— Σήμερα είναι διαφορετικά τα πράγματα. Έχει η γυναίκα την ανεξαρτησία της και δεν χρειάζεται να της μιλήσεις για εκείνα που μιλούσαμε τότε. Τα έχει αποκτήσει σήμερα. Δεν συγκινείται.

— *Δηλαδή είναι πραγματικά απελευθερωμένη η γυναίκα. Έχει πετύχει τις επιδιώξεις και τους στόχους της.*

— Φαινομενικά. Αν εξετάσεις πιο πο-

λύ το θέμα είναι περισσότερο σκλαβωμένη από πριν. Δουλειά όλη μέρα και επιστρέφει και σκοτώνεται σπίτι. Βέβαια σε κάποιο βαθμό οι άνδρες βοηθούν λίγο τις γυναίκες. Όχι όλοι αλλά σε κάποιο βαθμό γίνεται ενώ προηγουμένως ο άνδρας ήταν πάντα στο καφενείο και η γυναίκα στο σπίτι.

Πώς είναι δηλαδή ελευθερωμένη. Που σκοτώνεται από τη δουλειά, να κάνει χίλια δυο πράγματα. Σήμερα είναι ο αγώνας της ζωής πιο μεγάλος. Τότε ικανοποιείτο ο κόσμος με πιο λίγα.

— *Είναι ο αγώνας της ζωής πιο μεγάλος ή στην προσπάθειά της η γυναίκα ν' αποδείξει ότι είναι ικανή φορτώθηκε κι άλλους ρόλους;*

— Είναι κι αυτό αλλά όχι μόνο αυτό. Είναι ότι μεγαλώσανε και οι απαιτήσεις μας και σκλαβωθήκαμε περισσότερο. Πρώτα ο κόσμος ικανοποιείτο να κάμει ένα υποφερτό σπίτι, να έχει κάτι να τρώει να ζει, να έχει ένα δυο φορέματα να παρουσιάζεται. Σήμερα θέλουμε τέσσερις τηλεοράσεις στο σπίτι μας, να τα έχουμε όλα και γίνουμε σκλάβοι της δουλειάς για να βγούμε από πάνω. Και σκοτωνόμαστε στη δουλειά για να κάνουμε τι; να μην έχουμε ώρα να δούμε τα παιδιά μας, να μην έχουμε ώρα να καθήσουμε με τον άνδρα μας. Δηλαδή εγώ λέγω ότι η γυναίκα βγήκε έξω από το σπίτι μπήκε στην παραγωγή, απόκτησε μόρφωση, αλλά δεν την βλέπω πιο

πετυχημένη και καλύτερη από ότι πιο παλιά που χαιρόταν περισσότερο την οικογένειά της. Σήμερα μόνο τρέχει δεν έχει καιρό για τίποτα. Είναι πάντα πνιγμένη.

Πριν είχε και λίγο καιρό και' πιανε και λίγο το κέντημα της και έβλεπε και λίγο τη γειτόνισσα της. Σήμερα είναι σαν κουρδισμένη. Και βλέπεις πολλές νέες κοπέλλες να υποφέρουν με τα νεύρα τους και χίλια δυο. Διερωτούμαι τελικά αξίζει να έχουμε την τσέπη γεμάτη με λεφτά αλλά να έχουμε χάσει τον εαυτό μας;

— *Ποια είναι πιστεύεις η χρυσή τομή σ' όλα αυτά φάνη;*

— Εγώ σ' αυτό θα φανώ λίγο καθυστερημένη. Εγώ θέλω τη γυναίκα να εργάζεται και να προσφέρει αλλά συγχρόνως την θέλω και ΜΑΝΑ. Δεν συμφωνώ να εγκαταλείψουμε τα παιδιά στο έλεος του Θεού. Από αυτό φαίνεται ότι η γυναίκα δεν έχει λύσει τα προβλήματα της γιατί οι κοινωνία δεν της έδωσε τις ευκολίες που πρέπει για να μπορεί χωρίς έννοιες να βγει στη δουλειά. Ακόμα αυτό δεν το έχουμε καταφέρει κι ίσως να είναι και ο λόγος που δεν βλέπουμε και πολλές να ανεβαίνουν σε ανώτερες βαθμίδες στη δουλειά τους. Αλλά δεν συμφωνώ να μένουν πολλές ώρες τα παιδιά μόνα τους. Οι κίνδυνοι είναι πολλοί.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

γκρέιπ-φρουτ, αφαιρώντας και την εσωτερική φλούδα κάθε φέτας, κόψτε σε φέτες το καθαρισμένο και χωρίς κουκούτσι αβοκάντο και σε μικρούς κύβους το καθαρισμένο μήλο. Σ' ένα μπολ, χτυπήστε με δυο πηρούνια το γιαούρτι και την μαρμελάδα, μετά βάλτε όλα τα φρούτα σε ένα μεγάλο γυάλινο μπολ και περιχύστε τα με το μείγμα γιαουρτιού. Ανακατέψτε καλά και, λίγο προτού σερβίρετε τη φρουτοσαλάτα, προσθέστε τις παγωμένες ρόγες σταφυλιού και ανακατέψτε ξανά.

ΣΑΛΑΤΑ ΜΕ ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ

2 στήθη από κοτόπουλο

2 αγγούρια

4 φρέσκα κρεμμυδάκια

1 κεσές πλήρες γιαούρτι

250 γραμ. κρέμα γάλακτος

αλατοπίπερο

χυμός μισού λεμονιού

Για 4 άτομα

Χρόνος παρασκευής:

50 λεπτά

Βράστε τα στήθη κοτόπουλου σε αλατισμένο νερό, αφήστε τα κατόπιν να κρυώσουν αφού τα βγάλετε από το νερό. Αφαιρέστε τα κόκαλα και κόψτε τα σε μικρά κομμάτια. Ενώ το κοτό-

πουλο βράζει, ξεφλουδίστε τα αγγούρια, κόψτε τα σε λεπτές φέτες και αφήστε τα σ' ένα σουρωτήρι, πασπαλισμένα με αλάτι, έτσι που να φύγει το νερό τους. Κατόπιν, καθαρίστε και ξεφλουδίστε τα φρέσκα κρεμμυδάκια. Έπειτα, σ' ένα μικρό μπολ ανακατώστε καλά το γιαούρτι, την κρέμα γάλακτος (χτυπημένη), το χυμό του λεμονιού και το αλατοπίπερο. Σε μια σαλατιέρα μεγάλη, βάλτε το ψιλοκομμένο κοτόπουλο, τις στραγγισμένες φέτες αγγουριού και τα κρεμμυδάκια, ανακατέψτε καλά, περιχύστε με το μείγμα γιαουρτιού και κρέμας και ανακατέψτε ξανά. Διατηρήστε τη σαλάτα στο ψυγείο, ώσπου να τη σερβίρετε. ■

Ο Πρόεδρος πάσχει απο πολιτική αμνησία!

◀ 13

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ: Σίγουρα μια ηγεσία αν θέλει να είναι υπεύθυνη ηγεσία πρέπει να προβληματίζεται έγκαιρα για κάθε επόμενο πολιτικό γεγονός και οι εκλογές αδιαμφισβήτητα είναι από τα σοβαρότερα πολιτικά γεγονότα που συμβαίνουν σε μια κοινωνία.

— Έχετε κάνει και επαφές, πέραν του προβληματισμού, με άλλες δυνάμεις, με στόχο την αλλαγή της διακυβέρνησης;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ: Επαφές γίνονται όχι στη βάση κάποιου συγκεκριμένου πλαισίου ή σχεδίου αυτή τη στιγμή αλλά στη βάση ακριβώς μιας συναντίληψης που υπάρχει μεταξύ πολλών ενταγμένων και ανένταχτων δυνάμεων σ' αυτό τον τόπο ότι αυτή η εξουσία είναι απογοητευτική και δεν μπορεί για το καλό του τόπου να επιτραπεί να συνεχίσει και σε μια δεύτερη πενταετία. Πιστεύω ότι δεν είναι κανένα μυστικό αν πούμε ότι αυτή την απογοήτευση την συμμερίζεται και μεγάλη μερίδα των ίδιων των συναγεμικών ψηφοφόρων.

— Έχετε και με αυτούς επαφές;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ: Επαφές, ανεπίσημες, θα έλεγα ότι υπάρχουν.

— Εννοούσα επαφές στο πλαίσιο της προσπάθειας που περιέγραψες πιο πάνω, για αλλαγή της διακυβέρνησης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ: Όχι δεν θα έλεγα ότι υπάρχουν τέτοιες επαφές.

— Με κόμματα και άλλες δυνάμεις έχετε τέτοιες επαφές;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ: Σίγουρα υπάρχουν επαφές με όλα τα άλλα κόμματα αλλά αυτή τη στιγμή, για να μη δημιουργούμε και λανθασμένες εντυπώσεις είναι επαφές οι οποίες δεν ακολουθούν κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο, δεν έχουν κάποιο συγκεκριμένο στόχο αυτή τη στιγμή, και επειδή στην Κύπρο όταν μιλάμε για στόχο πάντα το μυαλό πάει σε πρόσωπα, σε τρόπο οικοδόμησης μιας οποιασδήποτε συμμαχίας, διευκρινίζω ότι αυτή τη στιγμή οι επαφές είναι επαφές στις οποίες αναλύεται η κατάσταση, βγαίνουν κάποια κοινά συμπεράσματα για το πού οδηγεί η νέα εξουσία τον τόπο τόσο στο πολιτικό όσο και στα άλλα θέματα. ■

Η γυναίκα δεν έχει λύσει τα προβλήματά της

◀ 17

— Βέβαια η ποιότητα δεν κρύβεται στις πολλές ώρες. Και με λίγες ώρες που θα αφιερώσει η γυναίκα στα παιδιά της μπορεί να κτίσει σωστούς ανθρώπους...

— Είναι ασφαλώς και η ποιότητα γιατί μπορεί να είσαι κι όλη μέρα μαζί τους αλλά να μην είσαι καλή μάνα. Από τη στιγμή όμως που έρχεται το παιδί σπίτι, έχει ν'αντιμετωπίσει πολλούς κινδύνους και μέσα στο σπίτι. Κινδυνεύει και από τους πάντες αφού είναι μόνο του.

Αν τα καταφέρναμε να πετύχει το αίτημα μας για παιδικές λέσχες όπου τα παιδιά θα είχαν φροντίδα και ασφάλεια μάλιστα. Αλλά δεν το πετύχαμε αυτό το πράγμα. Ακόμα φαίνεται πως χρειάζεται αγώνας για να πετύχουμε εκείνα τα οποία θα μας βοηθήσουν να βγούμε από τις έννοιες για ασφάλεια των παιδιών μας και να μπορούμε ν'αφοσιωθούμε στη δουλειά για να κάλουμε καριέρα. ■

αν το